

Recomendación por mor da demora para a realización dunha intervención cirúrxica no servizo de traumatoloxía e no servizo de oftalmoloxía

Expediente: I.5.Q/5957/25

Santiago de Compostela, 12 de setembro de 2025

Estimada Sra.:

Nesta institución iniciouse expediente de queixa como consecuencia do escrito dunha cidadá referente á demora para a realización dunha intervención cirúrxica no servizo de traumatoloxía e no servizo de oftalmoloxía.

ANTECEDENTES

No seu escrito, esencialmente, expón o seguinte:

Estoy pendiente de dos operaciones:

- Una de rizartrosis de las dos manos (primero será la izquierda) con fecha del 21 de noviembre de 2023. Presenté dos reclamaciones con fecha del 06/03/2024 y del 07/05/2025 y sigo esperando con mucho dolor.
- También estoy operada de una catarata del ojo izquierdo en el 2020 y ahora mismo sigo esperando para operarme el ojo derecho, viendo con mucha dificultad.

Ante iso requirimos, como vostede sabe, información á Consellería de Sanidade. No informe achegado pola Administración, indícase o seguinte:

- Para a intervención de rizartrosis (servizo traumatoloxía) a paciente foi incluída en lista de espera cirúrxica dende o 21/11/2023, con prioridade 3. O día 14 de marzo de 2024, ofrecéuselle a posibilidade de ser intervido nun centro concertado, no marco do sistema de derivación establecido para axilizar os tempos de espera. Dita proposta foi rexeitada voluntariamente polo paciente, quedando reflectido nos rexistros internos do servizo de admisión.

- Para a intervención de catarata (servizo oftalmoloxía) a paciente foi incluída en lista de espera cirúrxica dende o 18/03/2025, con prioridade 3. No momento da súa inclusión na lista de espera, ofrecéuselle a posibilidade de ser intervindo nun centro concertado, no marco do sistema de derivación establecido para axilizar os tempos de espera. Dita proposta foi rexeitada voluntariamente polo paciente, quedando reflectido nos rexistros internos do servizo de admisión.

Como consecuencia e en ambos casos, foi clasificado na lista de espera non estrutural, conforme ao disposto no Decreto 105/2017, do 28 de setembro, polo que se regula o sistema de garantía de tempos máximos de acceso ás prestacións sanitarias do sistema público de saúde de Galicia.

Informóuselle así mesmo de que, en calquera momento, podería revogar a súa decisión e solicitar unha nova derivación a centro concertado, o que permitiría reactivar inmediatamente a tramitación para a súa intervención. Este proceso terá que realizalo de forma presencial no servizo de admisión.

O día 10 de setembro de 2025, esta institución contacta coa interesada co obxecto de constatar que as intervencións cirúrxicas pendentes se realizaran, indicando a súa filla que a operación de cataratas fora xa concretada tendo data de realización o 18 de setembro. Porén, no que respecta á operación de rizartrosis, continúa á espera.

ANÁLISE

Á vista do contido do escrito de queixa, da documentación achegada pola persoa que promoveu este expediente e do que se manifesta no informe da Administración, é preciso facer as seguintes consideracións:

Debemos indicar que a persoa promotora deste expediente refire que está á espera dunha intervención de rizartrosis das dúas mans de o 21 de novembro de 2023, tendo asignada prioridade normal no seu proceso asistencial, tal e como indica a consellería no seu informe. Neste sentido, o Anexo III do Real Decreto 605/2003, de 23 de maio, por el que se establecen medidas para el tratamiento homogéneo de la información sobre las listas de espera en el Sistema Nacional de Salud, establece que, os tempos que orientan as distintas prioridades no eido das intervencións cirúrxicas son:

- Prioridad 1: pacientes cuyo tratamiento quirúrgico, siendo programable, no admite una demora superior a 30 días.

- Prioridad 2: pacientes cuya situación clínica o social admite una demora relativa, siendo recomendable la intervención en un plazo inferior a 90 días.
- Prioridad 3: pacientes cuya patología permite la demora del tratamiento, ya que aquélla no produce secuelas importantes.

Neste caso concreto, estamos ante un proceso asistencial con prioridade 3 asignada, polo que, segundo indica a normativa é unha patoloxía que *“permite demora no tratamento”*. Cando o Servizo Galego de Saúde ofrece ao doente a posibilidade de ser intervido nun centro alternativo e o doente rexeita esta posibilidade, de acordo co artigo 9.1.c da Lei 12/2013, de 9 de decembro, de garantías de prestacións sanitarias, e o artigo 9.1.d do Decreto 105/2017, de 28 de setembro, polo que se regula o sistema de garantía de tempos máximos de acceso ás prestacións sanitarias públicas, perde a garantía de prazo máximo de resposta do servizo de saúde, con independencia do seu grao de prioridade. Non obstante, o paciente permanece en lista de espera respectándose os dereitos de antigüidade nesa lista e o tempo para concretar a programación debe circunscribirse a un período de tempo que se considere razoable.

Neste caso concreto, a persoa promotora deste expediente atópase á espera dunha intervención cirúrxica dende o 21 de novembro de 2023. De acordo co exposto, entendemos que, aínda que a negativa a ser atendido nun centro concertado a programación da intervención debe realizarse nun período de tempo razoable tomando como referencia os tempos indicados na lexislación vixente inda que estes tempos sufran unha demora respecto dos casos onde non se produce un rexeite de centro concertado.

CONCLUSIÓN

Por todo o sinalado ata agora considérase necesario, en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984, do 5 de xuño, da Valedora do Pobo, facer chegar a ese órgano a seguinte **recomendación**:

Que se programe, a intervención da doente, nun prazo razoable, tendo en conta a prioridade asignada e o tempo transcorrido desde a súa inclusión na lista de espera o 21 de novembro de 2023.

Agradézolle de antemán a acollida ao manifestado nesta resolución da Valedora do Pobo, e recórdolle a necesidade de que no prazo dun mes (art. 32.2), dea conta a esta Institución da aceptación da resolución formulada, de ser o caso, e das medidas adoptadas para darlle efectividade, tamén se é o caso.

Ademais, facémoslle saber que, en aplicación do principio de transparencia, a partir da semana seguinte á data na que se ditou a presente resolución, esta se incluírá na páxina web da institución.

O principio de publicidade das resolucións desta institución refórzase no artigo 37 da Lei 6/1984, cando prevé que a Valedora do Pobo, no seu informe anual ao Parlamento de Galicia, dará conta do número e tipos de queixa presentadas; daquelas que foron rexeitadas e as súas causas, así como das que foron obxecto de investigación e o seu resultado, con especificación das suxestións ou recomendacións admitidas pola administración pública galega.

Reciba un atento saúdo.

María Dolores Fernández Galiño
Valedora do Pobo (en funcións)